47ste jaar. — Nr 117. Zaterdag 29 September 1900.

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franc* gedaan worden aan den uitgever, Groote Markt, n° 37-39, te Tongeren.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :
Drie maal per week 6 franks per jaar.
Twee » » 5 »
Een » » 4 »
Een blad afzonderlijk 10 centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen 15 centimes per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : 1 fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 29 SEPTEMBER 1900.

VAN ALLES WAT.

Wij zullen geene troepen naar China zenden aangezien de mogendheden ons het recht niet hebben toegekend ons zelven te rechten.

Dat belett echter niet dat wij schadeloosstelling vragen aan China voor het Belgisch bloed, dat de Boksers hebben doen vloeien, en voor de stoffelijke verliezen, die zij onze landgenooten hebben doen ondergaan.

Het gouvernement heeft onze diplomatieke en consulaire agenten voorgeschreven zoo zoo juist mogelijk in te lichten over al de aanslagen op het leven en eigendom van onze landgenooten, sedert het begin van den oproer der Boksers.

Het gouvernement voorziet dat het hieroor nogal zware schadeloosstelling van de Chineesche regeering zal moeten eischen.

Om het beloop ervan te bepalen, zal het noodzaak hebben den raad in te winnen van de belanghebbenden of hunne families ; maar het zal zich ook moeten richten naar het voorbeeld dat de mogendheden het zullen geven. Indien deze zich geldelijk doen vergoeden, zal hebben onze landgenooten daar ook recht op, en 't zal in niemands hoofd opkomen dat zulks kan worden geweigerd, omdat hun land een onzijdige Staat is.

Desnoods zal het gouvernement de mogendheden verzoeken, zijne eischen te steunen.

't Is een plicht, dien zij niet kunnen afwijzen, eene verplichting welke zij op zich hebben genomen, door zich tegen onze deelneming aan de militaire werking te verklaren.

Zij hebben zich als voogden onzer belangen erkend : wij moeten op haar rekenen.

***

Er zullen niet minder dan twee honderd Belgische socialisten zijn op het internationaal congres, dat de partij van de roode vlag te Parijs gaat houden.

Zij vertrekken met een opgelegd mandaat voor al de vraagpunten, op het programma geschreven.

Zelfs wanneer zij op een of ander punt eene persoonlijke en verschillende zienswijze zouden hebben, moeten zij te Parijs spreken en stemmen ingevolge het ordewoord hunner groep.

In Frankrijk gaan onze Belgische socialisten door voor-halve anarchisten ; zij mogen zich aan verwachten, nauwkeurig te zullen bewaakt worden door de politie van M. Loubet.

En wee dengene, die op oneerbiedige wijze van gezel Millerand zou spreken, die in een burgerministerie is verzeild geraakt : hij zou dat gauw over de grenzen gezet worden.

Onder de Belgische afgevaardigden, is er meer dan een, die reist op kosten van eene liberale of socialistische gemeente.

Zij doen zich betalen om als werklie de tentoonstelling te gaan bezoeken, maar tezelfertijde zullen zij als socialistische politickers het congres bijwonen.

Wat wilt ge ? Zij hebben geen zoo goed gevulden portemonnaie als hun leider, nabab van de Velde.

***

De kwijtscheldingen, die ter gelegenheid van het huwelijk van prins Albert zullen toegestaan worden, zullen talrijk zijn, maar gegradueerd naar een stelsel, opgemaakt door minister Van den Heuvel en dat juist vandaag het voorwerp uitmaakt van eene meedeeling aan de dagbladen.

In dit voorloopig ontwerp is er, bij art. 5, eene beperking die, zoo zij behouden werd in al hare gestrengheid, eene vreselijke teleurstelling zou zijn voor somige families, welke hulpbetalingen verdieren.

Waarom al de veroordeelden, die zich zouden gevangen gegeven hebben op het oogenblik, waarop het koninklijk besluit verschijnt, van de kwijtscheldingen uitgesloten ?

Indien deze bepaling niet gewijzigd wordt, zullen weinig deserteurs van de koninklijke gevolgde kunnen genieten.

***

Het is hoogst waarschijnlijk niet zeker dat president Kruger naar Brussel zal komen.

In alle geval, indien hij ons bezoekt, zou zijne roemvolle overwonnene bij het publiek de kiel bewijzen van eerbied en sympathie te mogen betoonen.

Het is minstens ontieloos, te vreezen dat die sympathie zich zou kunnen uiten in betoogingen, die ons moeilijkheden zouden kunnen op den hals halen vanwege Engeland.

President Kruger mag, met het vertrouwen van een gerust geweten, een beroep doen op de openbare denkwijze en haren steun vragen : 't is zelfs naar allen schijn daarvoor dat hij naar Europa komt.

Maar hij zou de eerste zijn om diegenen zijner vrienden af te keuren, welke aan zijne aanwezigheid een uitdagend en aanvallend karakter zouden geven.

In onze oogen, vertegenwoordigt hij het recht van een klein volk, waarnaar men ten oprechte zijne onafhankelijkheid ontzeemt.

Dergelijke zaak doet zich door haar zelven gelden, en het geroep in de straat zou niets voegen bij de hooge achting, die men hem toedraagt.

Land & tuinbouw

Het planten der fruitboomen.

Na een voordeelig fruitjaar, zooals dit, worden er gewoonlijk veel fruitboomen geplant. Eenieder is belust om ook zoo eenen smakelijken appel, zulke sappige peer en lekkere druif te kunnen smaken.

Maar wat valt er degelijk nog oneindig veel te doen en te verbeteren in de tuinen en vooral in de boomgaarden ! De laatste vooral zijn verwaarloosd ; deels zijn zij niet beplant, en wat er nog is staat, laat zoo voor de vormingen der boomen als voor de keus der fruitsoorten, veel te wenschen.

Dit jaar vooral hebben wij ons toegelegd om dit zooveel mogelijk bij gelegenheid te onderzoeken en zoo wij de tabel der fruitsoorten welke voor tafel- en handelsfruit moeten dienen, moesten opmaken zou men er wel verwonderd bij ozzien.

Het is nu wel het juiste oogenblik eene kleine voorbereidende studie te doen, alvorens tot de bepaalde fruitkeus over te gaan.

De gelegenheid om dezen keus te doen, biedt zich en juist aan op de tentoonstellingen maar nog vooral in de fruithoven. Moet men een tuin beplanten, dan ga men bij de liefhebbers of kweekers zien welke peersoorten zich best tot den pyramiedvorm leenen, of zij gemakkelijk en regelmatig dragen, of de vruchten goed op de boomen blijven, het is te zeggen niet te gemakkelijk afvallen, of men de boomen volgens den grond op kwee of wildeling zal nemen, enz.

Voor de hoogstamboomen in de boomgaarden weze men vooral kiesch bij de keus. Een tien- a twaalftal goede soorten van peren en appelen, die niet gemakkelijk afvallen, groote soorten met lange stelen, appelen voor herfst en winter waarmee men nu ten allen kaste kan kennis maken op de boomen, weze meer dan voldoende. Wat men niet bij Pier vindt, ontmoet men bij Jan, wan merk wel aan : eene zeer twijfelachtige planting gedaan, dan is het morren en klagen te laat.

Men kan evenwel zijne beplantingen aan vertrouwbare kweekers overladen die ze wel zullen regelen, en zelfs valt het niet af te keuren u voorerst eens te wenden bij de talrijke leeraars in fruitteelt, die u geerne met hunne bevoegde kennissen, letzij met raad en zelfs met de daad zullen ter hulp komen. Wees er ook, in uw eigen belang, van verzekerd, het groot, fijn fruit, gaat aan goede prijzen weg.

Verscheidene soorten van dennveo zijn dit jaar goed rijp. Maar hoe bitter weinig ontmoet men ze aan de muren hezij in de burgerstuinen of landbouwerskoven, waar er menigte geschikte plaats voor overblijft ! Maak nu kennis met die goede soorten en vraag ze bij uwen kweeker.

VERNIELING VAN DE HAMSTER.

De heer Minister van Landbouw heeft, onder dagteekening van 14e dezer, den volgenden omzendbrief rondgestuurd, waarop wij de aandacht der landbouwers, der grondeigenaars, en der jagers inroepen.

(DE REDACTIE).

MINISTERIE VAN LANDBOUW.

Bij uitzonderingsmaatregel machtig ik de landbouwcomiezen aan de hamstervangers eene premie van vijf en twintig centiemen (0,25) toe te kennen voor ieder gevangen volwassen dier en van vijftien centiemen (0,15) voor ieder jong.

De voorschotten welke de comices uit dien hoofde zullen doen, worden hun bij het einde van het dienstjaar terugbetaald, op overlegging eener verklaring van den voorzitter van het comice, vergezeld van tabellen opgemaakt door de zorgen van de gemeentelijke afgevaardigden der comicen en behoudende de maand en den dag, het getal gevangen hamsters, het beloop der uitbetaalde premiën, den naam, het adres en de kwijting des hamstervangers.

Het is noodzakelijk dat de afgevaardigden der comicen zonder uitstel aan de landbouwers het moeite gebruicht worden aisoun de daarvoor gestelde dagen en uren. Om bedrog voor te komen, zullen de afgemaakte hamsters onmiddellijk in den grond gestopt worden.

Gelief, Mijnheer de Gouverneur, deze beslissing ter kennis te brengen aan den heer Voorzitter der provinciale Landbouwcommissie van Limburg en hem te verzoeken bij hoogdringendheid maatregelen ter uitvoering te nemen.

Gelief eveneens, Mijnheer de Gouverneur, de gemeentebesturen te verzoeken het voorbeeld van het departement van landbouw te willen volgen, opdat de vernieling van dit knaagdier algemeen en stelselmatig gebeure in al de streken waar het werd opgemerkt.

De Minister,
(Get.) VAN DER BRUGGEN

VOLKSMISBRUIKEN in de Kempen.

Onder dezen titel, lezen wij een merkweerdig stuk in de *Student* dat wij overdrukken en dan door al de kempische weekbladen zouden willen overgenomen zien :

« 't Is hier over den drank dat ik spreken wil. Zeker, die volksverkankering is erg, afschuwelijk ; maar wist men hoe diep die verrotting in het volk is ingeknaagd, vast een dubbele schreeuw zou er geuit worden en dan zeker zouden er meer aan de bekamping deelnemen.

« O ! een borrel, zelfs een borrel te veel, dat tellen ze niet, die der strijd tegen den alcool trachten in het belachelijk te trekken ! Maar kenden ze die volksgebruiken !

« Ik ken eene streek in de Kempen, waar de gildeterring in niets anders bestaat, dan in eene vierdaagsche dronkenschap ! Geene feesttafel meer ! Drinken, drinken gedurig !

« Nog een ander gebruik. Wordt er bier ter herberg gevoerd, dan ontvangen de kweechten 2 pinten voor elke halve ton. Zoo zag ik ergens vier tonnen afleveren in eene zelfde herberg, en beide kweechten dronken daar ieder 8 pinten, de eene achter de andere. En dan weerom voort, de deur daarnaast. En dan vallen er tonnevrachten in de kelders te brengen !

« Maar tot daar toe ! Helaas, ik ken hier een veel erger gebruik, dat waarlijk afschuwelijk is, haast wraakroepend ! Den laatsten dag der gildeterring mogen de schoolkinderen, 's middags, de jongens en meisjes te drinken komen. Walgelijk ! Onze frissche, gezonde jengd komt daar het verderf leeren ! Daar verdringen ze malkander om de tappers, en het is waarlijk verbazend wat daar door die kinderen (meest allen onder de 12 jaar), verdronken wordt. En dan ziet ge soms een op zich zelf waggelende drinkebroer, al knipoogend een glaasje brandewijn in de pint gieten, die hij den knaap of het meisje toereikt !

« En dan ziet ge die kinderen de zaal uitkomen, meisjes en jongens om ter meeste dronken...

« Maar men heeft te lang met den onthoudersstrijd den spot gedreven. Ziet dan het afschuwelijke der volksverkankering ! »

ER IN en ER UIT.

Een meisje dat politiseert,
Zich onophoudelijk friseert ;
Dat liever is boeken kijkt,
Dan dat ze uw hemd en boorden strijkt,
Al badt ge in haar ook nog zoo'n zin,
Zoo neemt haar niet, *« ge loopt er in. »*

Zich steeds in snoeperij verblijdt ;
Om negen uur haar bed verlaat,
En altijd slentert langs de straat ;
Al badt ge in haar ook nog zoo'n zin,
Zoo neemt haar niet, *« ge loopt er in. »*

Maar zij die, zonder pronk of praal,
Ter markt gaat, voor het middagmaal,
Met eigen hand de spijs bereidt,
Haar kleeren maakt, naar kousen breidt,
Al brengt zoo'n meisje weinig mee,
Stel u gerust met haar tevreé,
Bezin u niet, neem haar tot bruid,
'k Wensch u geluk, *« ge zijt er uit. »*

Jubelfeest

VAN DEN Z. E. HEER

Kanunnik PEETERS,

PASTOOR-DEKEN VAN TONGEREN.

Verleden donderdag, hebben de geestelijkheid van het kanton alsook al de inwoners der stad, zich het als eene eer aangezien op eene schitterende wijze den vijftigsten verjaardag te vieren der priesterwijding van onzen geëerbiedigden deken, M. den Kanunnik Peeters.

Van af vroeg in den morgend, heerschte de grootste beweging in onze aloude stad. Aan alle gevels wapperden vlaggen en vaandels. Op den doortocht, tusschen de woning van M. den Deken en de hoofdkerk, prijkten triomfboogen, dennen en masten met loover bedekt.

Om 9 3/4 ure, begaven zich talrijke priesters, processiesgewijze, naar de woning van den held van het feest, ten einde Mgr den Bisschop van Luik alsook den hooggeachten jubilaris gaan af te halen.

Voor de mis, werden verscheidene geschenken den E. H. Deken aangeboden ; in naam der geburen, in naam van den fabriekraad, alsook in naam der verscheidene congregaties. Allen bestonden in voorwerpen tot den eeredienst bestemd.

M. de Ridder Oscar Schaetzen, voorzitter, in naam van den Fabriekraad, en M. Edouard Hermans, in naam van het Broederschap van O.L.V. wenschten Mgr den Bisschop welkom. In knappe en welgepaste bewoordingen wenschten zij den eerbiedwaardigen jubilaris geluk en boden hem geschenken aan.

M. den Deken bedankt.

Om 10 ure, zong de geëerde jubilaris eene plechtige mis van dankzegging, met pauselijke assistentie. In deze heuglijke omstandigheid, heeft het zanggenootschap der H. Familie, zeer wel de mis van Kalliwoda uitgevoerd, met orkest, koren en sopraan.

Na het Evangelie, bestieg Mgr Rutten, Grootvicaris van Mgr den Bisschop van Luik, den kansel. In welsprekende en schitterende bewoordingen, herinnerde hij al het goed door den eerbiedwaardigen jubilaris gesticht gedurende deze halve eeuw van priesterlijke loopbaan, den onvermoeibaren ijver met denwelken hij steeds al de zware plichten van zijn heilig ministerie kweet, alsook het voornaam deel dat hij nam aan de herstelling van onze prachtige hoofdkerk.

Nogtans zijn er twee groote gebeurtenissen die op eene schitterende wijze de priesterlijke loopbaan van onzen Zeer Erwaarden Deken kenmerkee. Deze zijn de inrichting van het vrije en katholiek onderwijs in onze stad en de Kroning, in 1890, van het Mirakuleus Beeld van O. L. V. van Tongeren.

In 1879, tijdens de stemming der ongelukswet, bevond onze geëerbiedigde deken zich aan het hoofd van dit komiteit van dappere katholieken die, dank de grootste opofferingen, er in lukten, in onze stad, het katholiek en vrij onderwijs op alle graden in te richten. Overgroot insgelijks was het deel dat hij nam in het stichten van het uitmuntend en bloeiend College van O. L. V. deze instelling zoo belangrijk onder oogpunt der godsdienstige en zedelijke belangen onzer medeburgers.

Wie herinnert zich niet die grootsche godvruchtige betoogingen waarvan wij in 1890 getuigen geweest zijn, tijdens de indrukwekkende feesten der Kroning van het Mirakuleus Beeld van O. L. V. van Tongeren, *oorzaak onzer blijdschap, causa nostrae laetitiae ?* M. de Kanunnik Peeters was er de voornaame inrichter van. Eene der prachtigste geschilderde vensters van onze statige hoofdkerk zal aan de nagelachten deze onvergetelijke feesten herinneren, tenzelven tijd als zij hun de beminde gelaatstrekken zal doen kennen van hem die ze ontworp en ze tot een schitterend welgelukken wist te brengen.

De uitstekende verdiensten van onzen Zeer Eerwaarden Heer Deken werden schitterend beloond.

Mgr de Bisschop verhief hem tot de waardigheid van Kanunnik en de Koning benoemde hem Ridder zijner Orde en schonk hem het Burgerlijk Kruis van Eerste Klas.

Ook zijn al onze medeburgers gelukkig geweest verleden donderdag op eene heerlijke wijze het jubelfeest van hunnen beminden herder te kunnen vieren. De eerparigheid met dewelke onze bevolking aan die grootsche feestelijkheden deel genomen heeft toont, op welsprekende wijze, hoe zeer onze waardige deken door eenieder geacht en bemind wordt.

En wij, op onze beurt, wij zijn gelukkig, in deze plechtige omstandigheden, onze innige, onze eerbiedige gelukwenschen aan die aller onze medeburgers te kunnen voegen en uit het diepste des harten bieden wij den eerbiedwaardigen jubilaris de uitdrukking aan onzer beste wenschen.

Moge de Allerhoogste hem nog lange en heilzame jaren schenken voor het grootste geluk der geloovigen aan zijne vaderlijke en waakzame zorgen toevertrouwd !

—o—

Gedenkenis VAN HET jubelfeest van M. den Deken.

Prachtig portret van M. den Deken. Grootte van den karton 55×73. Prijs fr. 2,50.

Te koop in den boekhandel M. COLLÉE, Groote Markt 37 en 39 te Tongeren.

Eerste plechtige Hoogmis

VAN M. DEN ABT

Johannes PAQUAY.

Maandag was de parochie van Onze-Lieve-Vrouw in volle feest. Een der meest verdienstelijke en der meest geachte onzer jonge medeburgers, M. de Abt JOHANNES PAQUAY, droeg plechtig den Allerhoogste zijn eerste Heilig Misoffer op, in onze statige hoofdkerk.

De Ridderstraat en het Vrijthof waren schoon beviagd, overal wapperden vaandels en bannieren.

Onze prachtige hoofdkerk was versierd gelijk op de dagen der groote godsdienstige feesten. Eene talrijke en bewogene menigte vervulde de ruime beuken, gelukkig aan den jeugdigen priesbied te kunnen geven.

Na het Evangelie besteg onze stadsgenoot, de E. P. Valentinus, der Orde der Paters Minderbroeders, van het klooster van Hasselt, oom van den jeugdigen stadsgenoot, den kansel.

In verbevene en welgepaste bewoordingen, deed hij de grootheid, de uitmuntendheid der priesterlijke loopbaan uitschijnen. Zijne indrukwekkende woorden wisten den weg van alle harten te vinden.

Op onze beurt bieden wij den jeugdigen priester onze beste, onze innigste gelukwenschen aan en uit den grond des harten roepen wij hem toe : Lang moge hij leven ! *Ad multos annos !*

UNION HORTICOLE

van Tongeren.

Uitslag van den wedstrijd van 23e en 24e September 1900.

FRUIT

Tusschen vreemdelingen :

31e wedstrijd. — Aan de beste verzameling vruchten van allen aard en verscheidenheid.

Prijs : Met toejuiching der jury : Société Horticole van Hasselt.

HET VERWISSELD KIND

24STE VERVOLG.

— Mijn weerde heer, riep de lakenkooper, een fatsoenlijk man is een fatsoenlijk man, en er kunnen informaties naar hem genomen worden. Maar wie eenmaal in zaken zijn krediet uit voeten getrapt heeft, die is met geen aalmoezen meer te redden. Daarom herhaal ik : er is een hemelsbreed verschil tusschen bedelen en borgen, tusschen geven en voorschieten. Ik voor mij, als ik rijk was, zou enkel hulp verleenen aan diegenen, die toonden dat zij zichzelf konden helpen.

— Maar wie zichzelf helpt, heeft immers geen hulp van anderen noodig ?

— Dat is te zeggen, mijn weerde heer, met dit verschil, ik heb het zoo bedoeld, dat alleen diegenen hulp weerd zijn, die zichzelf weten te helpen, en dus...

— Zooals gij bijvoorbeeld, niet waar ? Juist, ik houd u aan uw woord, weerde neef Charles. Gij hebt, naar ik hoor, u zelf geholpen aan eene bloeiende zaak. Welnu, ga voort met uzelf te helpen. Dat is het beste wat gij doen kunt... En, zieddaar mijnheer, mijn antwoord op uw brief.

De lakenkooper werd eerst heel bleek, en toen erg rood.

— Dus, stotterde hij, gij, gij weigert mij dit nietige voorschot ?

— Ja.

— Wat ? Hoor ik goed ? De echtgenoot van mijne nicht Alice, mijne lieve, beminde nicht Alice, een man van millioenen, weigert mij eene leening, op onfeilbare securiteit, van een enkel duizend pond ? Wel, de Bank zou mij er dadelijk aan willen helpen !

— Ga dan naar de Bank.

De arme man zakte zichtbaar ineen. Hij slorg zich den hoed op het hoofd. Hij trachtte te glimlachen en zich groot te houden. Maar het lukte hem niet. Eindelijk, met eene soort van zalving, riep hij uit : De Heere vergeve het u ! en hij verliet de kamer.

John Haveril wendde zich nu tot de stoventeister.

— Hier is uw brief terug, zegde hij tot haar. Waarom zou ik u iets geven ? Gij zijt pas vijftig jaar, hebt eene redelijk goede betrekking, een zoon die goed wat verdient, en eene dochter, die bij het onderwijs is. Gij kunt tevreden zijn.

— O, weiger het niet, weiger het niet ! riep de vrouw. Het is voor zoo'n bagatel — en ons zoudt zij er zoo gelukkig mee maken, mijne dochter en mij !

Doch John Haveril schudde zijn hoofd met de vastberadenheid van een beer.

— Neen, zegde hij. Gij zelf hebt alles wat gij op uwen leeftijd wenschen kunt. En wat uwe dochter betreft, die moest trotsch zijn op haren werkkring, den schoonsten dier voor eene vrouw op de wereld is. En dien zou zij willen ruilen tegen een elendig winkeltje, waar zij moet zitten wachten op klanten, en die klanten bedriegen moet, om een tamelijk winstje te behalen ? Hoe is het mogelijk ?... Hier ! Wilt gij den brief terug hebben ?

Alma, met vlammende wangen en bevende lippen, greep den brief, scheurde hem aan stukken, smeet die op den vloer, vatte toen hare moeder bij den arm, en sleurde haar mee naar buiten. Of wreevel haar voortzweepte of schaamte — wie zal het zeggen ?

— ooo —

Zij waren nu allen weg, behalve de bankroetier.

— Gij hebt ook van mij een brief, zegde hij. Wat wilt gij voor mij doen ?

— Het beste voor u zoo zijn, u een steen om den hals te binden en u in de rivier te smijten, antwoordde John Haveril. Gij zijt een hopeloos schepsel. Wat er ook voor u gedaan wordt, is boter aan den galg. Ik was van plan aan uwen neef den lakenkooper te vragen u een postje te geven in zijne zaak. Gij zoudt den winkel kunnen bijwegen, en de pakjes bezorgen, met een gouden band om uw klak.

— M. Haveril, ik ben een gentleman. Beleedigt geen gevallen gentleman, mijnheer ! Ik heb zelf mijn eigen winkelbedienden gehouden.

— Nu, des te leerzamer zal het voor u zijn, u eens in hunne plaats te stellen.

— Een week of drie geleden, mijnheer, toen ik wist dat gij niet thuis waart, kwam ik hier en deelde Alice een geheim mede, dat zij u zeker niet zal hebben verklapt.

— Ga voort, man !

— Ik zegde haar — gij wist het natuurlijk nog niet — en toch behoordet gij het te weten — gij in de eerste plaats... Gij dacht dat hij dood was, niet waar ?

— Wie ?

— Alice's eerste man, Anthony Woodroffe. Gij hield hem voor dood. Maar ik heb haar gezegd waar hij uithing.

— Waar dan ? riep Dick, eensklaps zich oprichtend, Anthony Woodroffe ?

— Wat kon het mij schelen, of hij dood of levend was ? zegde Haveril.

— Wat vertelt die man toch ? riep Dick. Anthony Woodroffe...

— Och jongen, zegde John, die man vertelt mij niets nieuws. Wij vonden over het geheel maar beter, het voor u te verzwijgen. Ik ben bij hem geweest. Hij heeft het nu goed.

— Goed ? riep neef Alfred. Ja, als Abraham's schoot warmer is, dan een blauwe steenen plaat — dan heeft hij het nu goed. Want hij is dezen morgend gestorven.

— Waar ? vroeg Dick.

— In het armhuis van Marylebone.

De man stond op en waggelde weg. Bij de deur hield hij zijne hand op, en er was een geruisch van geld.

— Mijn vader dood ? riep Dick, toen de bankroetier verdwenen was.

— Ja, jongen, hij is dood, antwoordde Haveril. En dat is maar het beste. Ik heb hem herhaaldelijk bezocht. Hij was een verstokte zondaar.

— Dood ?... Ik heb hem nooit kunnen achten. Het tegendeel ! Maar — hij was toch mijn vader... Dood ? En in een armhuis gestorven ?

— Hij heeft twee zonen nagelaten. Gij zijt niet de eenige.

— Twee zonen — ja ! En de andere zal morgen bericht krijgen van zijn vaders dood. Hij en ik zullen samen de slippendragers zijn bij eene begrafenis uit het armhuis !

XXVIII.

— Alweer die man ! Lady Woodroffe wierp het kaartje in het vuur. Zeg hem dat ik niet voor hem te spreken ben... Of neen. Laat hem binnenkomen.

Het was Dick, die zijne laatste poging ging wagen. Alvorens dit te doen, was hij naar Birmingham gereisd en had daar den nieuw gevonden getuige opgezocht. Deze bleek een zeer vertrouwbaar persoon te zijn.

Hij haalde oogenblikkelijk uit een hoop fotografiën het portret van Lady Woodroffe, en hij herinnerde zich deze dame en het gansche geval zeer goed. Er bleef derhalve niet de geringste twijfel meer mogelijk, dat zij destijds te Birmingham was geweest en er haar kind verloren had.

— Mijnheer, begon zij, rechtop in haren stoel, met toornige ogen, gij vervolgt mij letterlijk ! Moet ik nogmaals uwe onbeschaamde praatjes aanhooren ?

— Ja, Lady Woodroffe, antwoordde Dick. Hij liet zich nu door hare boose woorden en gezichten niet meer van zijn stuk brengen. Hij was nu zoo zeker van zijne zaak, en van haar onbeschaamde liegen, dat hij tegenover haar stond met kalmte, en zelfs met een vertoon van weerdigheid.

— Ik heb mij zelf de moeite getroost van uwe vriendin, de persoon voor wie gij bewert op te treden, hier bij mij te ontvangen, om haar van hare hersenschim te genezen...

— Wat niet gelukt is. Dick nam ongevoodigd een stoel en ging zitten. Wat u niet gelukt is, aangezien al uw praten het tastbare feit, den dood van sir Humphrey's zoon, niet kon wegredeneeren.

— Sir Humphrey had maar eenen zoon, die nog leeft. Ik deed verkeerd met te meenen dat eene boodige uiteenzetting van feiten die arme krankzinnige vrouw tot beter inzicht brengen kon. Zij had eene jufvrouw bij zich, die haar aanmoedigde om mij te beleedigen. Ik geloof zelfs dat zij op het punt waren mij te bijt te gaan. Na de grootste grofheden namen zij een bundeltje kinderkleeren mee, die mij om eene licht begrijpelijke reden zeer dierbaar waren.

— Juist, lady Woodroffe, om eene licht begrijpelijke reden eigende mevrouw Haveril zich dat bundeltje toe. Gij hadt haar de kleerkens van haar kind onder de oogen gelegd, met geen andere bedoeling dan om haar te tergen.

— Te tergen ? Goed ! Ik neem dat woord aan. Ja, ik terg en tart u allen, om uwe aantijgingen te bewijzen. Ik daag u daartoe uit.

— Zeer wel. Dan moet ik u even meedeelen, dat ik alweer een stap en wel een zeer belangrijken stap gevorderd ben.

— Belangrijk of niet, ik daag u uit om iets te bewijzen. En verder wil ik u niet meer te woord staan. Ik moest, als ik naar recht en billijkheid handelde, u al lang hebben aangeklaagd wegens poging tot afpersing.

Dick glimlachte.

— Ik wilde dat gij dit deedt, zegde hij. Niets zou mij beter te pas komen, dan de publiciteit van een rechtsgeding.

— O ! stiet zij uit, zoo'n schaamteloze beurzensnijder.

— Ik zal mij door geen enkele uitdrukking van u beleedigd achten, hernam Dick. Ik ben hier om u te zeggen dat de schakel van de bewijzen uwer schuld u geen uitvluchtjes, geen achterdeur tot ontsnappen meer overlaat.

Lady Woodroffe rees met weerdigheid op.

— Gij spreekt tegen mij, mijnheer, van uitvluchten en ontsnappen ? Tegen mij ?... Ga heen, mijnheer, ga naar mijn advokaat.

— Geerne, antwoordde Dick ; doch bij bleef nog zitten. Ik zal in rechte gaan, wanneer gij dat verkiest. Maar ter wille van anderen wenschte ik liever dat gij het feit erkendet en den zoon teruggaft aan zijne moeder. Het is mijn eigen halfbroeder, maar ik verzeker u dat ik in deze niet door broederlijke genegenheid gedreven wordt. Indien gij weigert mij aan te hooren, zal ik gaan spreken met den advokaat van Mevr. Haveril.

— Nu, spreek op dan maar. In godsnaam ! Ik luister.

Zij ging weer zitten en vouwde hare handen in haren schoot, met de uitdrukking van lange gelatenheid van iemand, die zich half dood verveelt onder eene slechte alleenspraak.

— Ik heb, hernam Dick, tot mijne beschikking eene onafwijsbaar getuigenis, die u aanwijst als de moeder van het dooide kind, nw kind.

Lady Woodroffe hield haren adem in, als bij een plotselingen aanval van pijn.

— Ga voort, mijnheer. Ga voort.

— Ik zal u zeggen wat er van is. Gij kwaamt op zekeren avond in het Great Midland Hotel te Birmingham, met eene Indische kindermeid en een kind. Gij naamt drie kamers, eene zitkamer en twee slaapkamers. Gij gaaft te verstaan dat het kind in den trein plotseling onrustbarend ziek geworden was. Gij liet een doktor komen, die den ganschen nacht bij u bleef, terwijl de meiden voortdurend af en aan liepen met warm water, de knechts met recepten en medicamenten. Den volgenden morgend was uw kind dood en drie dagen daarna liet gij het begraven. Er is op het graf van het kind geen gedenksteen, omdat gij met behulp van doktor Robert Steele een ander kind in de plaats schoolt. Zwijgen was dus de boodschap. Twee of drie dagen na de begrafenis zijt gij heengegaan en verdwenen. De kamers werden op uwen naam genomen. Dit bewijst het boek van het hotel.

— O, hoe vervelend, hoe vervelend is die man, met zijne bachaliegen !

— Ik ben nu voor de tweede maal te Birmingham geweest, en ik heb een ouden bediende aangetroffen, die zich al de omstandigheden volkomen herinnert, de kindermeid en het zieke kind en de begrafenis. Hij zegt dat hij u ook nog kennen zou, maar dit bewijfel ik. Bovendien heb ik nu den doktor gevonden, die het zieke kind behandelde. Hij herinnert zich niet alleen het geval, waarvan hij aanteekening hield, maar hij herinnert zich ook u...

— Na vier-en-twintig jaar !

— En hij legde uit een hoop fotografieën, den vinger op uw portret... Gij zult moeten toegeven dat dit iets zeggen wil ?

Zij antwoordde niet. Haar gelaat was pijnlijk verrokken.

— Wat ons nu nog ontbreekt, hernam Dick, is het bewijs dat door u inderdaad een ander kind genaast werd. Slagen wij hiermee niet...

— Gij zult niet slagen.

— Wij zullen ons tot sir Robert Steele wenden.

— Het zal u niets baten.

— Dan zullen wij publiciteit geven aan het geval. De heele wereld zal er van hooren, en gij zult u te verantwoorden hebben.

— Ik zal mij te verdedigen hebben, ja, tegen lasterlijke aantijgingen. Ik kan bewijzen dat ik op dien tijd in Schotland was.

(Wordt voortgezet).